Jan Frithjof Holst-Løkås
Dronningens Gate 78
8006 Bodø

Saksb.: Espen Olaf Henriksen
e-post: fmnoehe@fylkesmannen.no
Tlf: 75531603
Vår ref: 2015/2907
Deres ref:
Vår dato: 11.07.2017
Deres dato:
Arkivkode: 433.2

Tillatelse til utsetting av utenlandsk treslag til juletreproduksjon

Vi viser til søknad av 10.7.2017 om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til juletreproduksjon samt tidligere korrespondanse i saken. Vi gjør oppmerksom på at vårt vedtak kun gjelder forholdet til bestemmelsene i forskrift om utenlandske treslag. En del omsøkte arealet (felt 1) er registrert som dyrket og dyrkbar mark. Bruk av dyrket og dyrkbar mark til juletreproduksjon forutsetter at kommunen har gjort vedtak om omdisponering[1].

Vedtak
Jan F. Holst-Løkås gis tillatelse til utsetting av 2500 lutzgran til juletreproduksjon på eiendom 76/8 i Vestvågøy kommune, på områder avmerket på kart vedlagt dette vedtak. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30.

Vilkår til tillatelsen:

- Alle trær i juletrefeltet skal hogges før de setter frø (seinest 20 år etter utplanting, men før hvis arten setter frø tidligere). Fylkesmannen skal ha melding når dette er gjort (vis til sak 2015/2907).
- Om det likevel skulle spre seg utenlandske treslag ut fra juletrefeltet, så plikter søker å begrense spredningen. Spredning innen egen eiendom må fjernes av søker. Ved spredning til andre eiendommer må søker om mulig innhente grunneiers samtykke og deretter fjerne spredningen. Hvis eier av annen eiendom ikke tillater fjerning, må spredningen meldes til Fylkesmannen.
- Ved en eventuell overdragelse av eiendom må ny grunneier informeres om tillatelsen og vilkårene som er satt.
- Virksomheten/søker skal ha internkontroll (forskriftens § 10). Internkontroll er ordninger som sikrer at søker og eventuelt ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, og rutiner som sikrer at forskrift og vilkår blir overholdt. Internkontroll skal vises til ansvarlig myndighet ved forespørsel.
- Dersom juletreproduksjonen på eiendommen blir avviklet, må trærne hogges.
- Utplantingen må være fullført innen 31.12.2021.

Fylkesmannen kan kontrollere at tiltaket er utført etter forutsetningene i tillatelsen (§ 11 i forskriften).

[1] Jordloven § 9 og Landbruksdepartementets rundskriv M-19/2000

Bakgrunn
Du søkte 23.4.2015 om tillatelse til å sette ut 2500 lutzgran *Picea x lutzii* til skogproduksjon. Vår tillatelse av 26.6.2015 ble etter klage fra Naturvernforbundet, SABIMA og WWF-Norge omgjort til avslag. Dette avslaget ble deretter påklaget av deg og Skognæringa kyst, men endelig stadfestet av Miljødirektoratet 27.3.2017. Du har nå søkt om tillatelse til utsetting av samme treslag og på samme arealer, men nå med formålet juletreproduksjon.

Avslaget på søknaden om planting av lutzgran til skogproduksjon var begrunnet med risiko for spredning til naturtypen naturbeitemark. Dette utelukker ikke at det kan gis tillatelse til bruk av lutzgran til juletreproduksjon, siden det da kan settes vilkår om at trærne skal felles før de får kongler.

Du skriver i søknaden at trær som ikke egner seg til juletrær ønskes brukt til brensel. For enkelhets skyld omtaler vi uansett feltet som et juletrefelt. Med en tillatelse til utsetting for juletreproduksjon vil trærne ved behov også kunne brukes til andre formål, så lenge vilkåret om tidlig hogst oppfylles.

Grunnlaget for avgjørelsen
Det følger av naturmangfoldlovens § 30 at utsetting av utenlandske treslag krever tillatelse fra ansvarlig myndighet, og at slik tillatelse ikke kan gis hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål ble fastsatt ved kgl. res. av 25.5.2012. Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet etter forskriften. Myndighet til å behandle søknader og gi tillatelser etter forskriften har blitt delegert til Fylkesmannen.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Begrunnelse
Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål skal hindre at planting av utenlandske treslag påvirker mangfoldet i naturen negativt. Fylkesmannen har derfor vurdert mulige naturverdier i selve juletrefeltene, og om man kan forvente spredning av lutzgran som kan gi uheldige følger for spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) i områdene rundt juletrefeltene.

Lutzgran er en hybridart mellom sitkagran og kvitgran som er hjemmehørende i Canada og Alaska. Selv om arten er en hybrid, så har den evnen til å formere seg med frø. Artsdata-banken har vurdert lutzgran til å være treslag med *lav risiko* (LO) (Fremmede arter i Norge, 2012). Kunnskapen om lutzgranas spredningsevne og økologiske effekt er imidlertid foreløpig ufullstendig. I NINA-rapport 1231 (2016) er det dokumentert spredning av lutzgran fra plantefelt til blant annet hei, myr og skog. Miljødirektoratet argumenterer i et vedtak av 5.10.2015 for at lutzgran bør behandles på lik linje med sitkagran. Sitkagran er av Artsdata-banken vurdert som en art med *svært høy risiko* (SE). Det er dokumentert at sitkagran kan spre seg mer enn 2 km fra opphavsbestanden (Pål Thorvaldsen, Blyttia 74(3) 2016).

Arealet som er søkt beplantet består av to felt. Felt **1** ligger ca. 200 m nordøst for Holdalsvatnet og er ifølge markslagskartet fordelt mellom ca. 0,4 daa innmarksbeite (delvis tilplantet) og ca. 0,6 daa fulldyrket jord. **Felt 2** (ca. 10 daa) ligger ca. 800 m lengre sydøst, rundt 100 moh. og rett vest for Ostadvatnets nordlige ende. Det er kartlagt som uproduktiv løvskog og er omgitt av bjørkeskog, myr, dyrket mark/innmarksbeite og plantefelt. Ut fra

kjennskap til brukshistorie i regionen antar vi at feltet tidligere kan ha vært åpen beitemark. Bergrunnen i området består av mangeritt dekket av uspesifisert forvitringsmateriale. Det er ikke registrert spesielle naturverdier i de omsøkte utplantingsområdene.

Områdene rundt juletrefeltene vil kunne bli påvirket dersom det spres frø ut fra feltene. Som vi tidligere har beskrevet i avslaget på din søknad om utsetting av lutzgran til skogproduksjon, er det registrert viktige naturtyper mindre enn en km fra de omsøkte juletrefeltene. Med vilkår om tidlig hogst vil det imidlertid ikke bli risiko for spredning av lutzgran fra juletrefeltene og inn i viktige naturtyper.

Økning av areal med plantefelt av gran kan i prinsippet gå ut over beitebruk som er nødvendig for å opprettholde de kulturbetingede naturtypene i området. Vi har derfor vært i kontakt med landbruksansvarlig Ivar Johansen i Vestvågøy kommune og fått avklart at det ikke er mangel på beitearealer i denne delen av kommunen.

For å hindre negative følger for naturen er det viktig å være føre var og sikre at treslaget ikke spres utenfor juletrefeltet. Det er derfor satt en del vilkår for tillatelsen. Gjennom vilkårene som settes for tillatelsen mener vi at risiko for spredning av treslaget vil være svært liten, slik at den samlede belastningen av utenlandske arter i området ikke vil øke.

Etter naturmangfoldloven (§ 11) er det tiltakshaver som må dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet. Dette omfatter tilsyn og fjerning av trær som mot formodning skulle spre seg utenfor juletrefeltet, samt å hogge alle trærne før de kan sette frø.

Naturmangfoldloven krever også miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12). Dette innebærer at plantingen må gjennomføres på en slik måte at naturen rundt ikke skades unødvendig.

Forutsatt at vilkårene følges mener vi at tiltaket gir liten eller ingen negativ effekt på naturmangfoldet, og vår samla vurdering er derfor at tiltaket kan tillates.

Saksopplysninger
Det kan klages på vedtaket innen 3 uker etter at brevet er mottatt, jf. forvaltningslovens regler. Klagen sendes til Fylkesmannen i Nordland og avgjøres av Miljødirektoratet hvis ikke Fylkesmannen selv omgjør eget vedtak.

Med hilsen

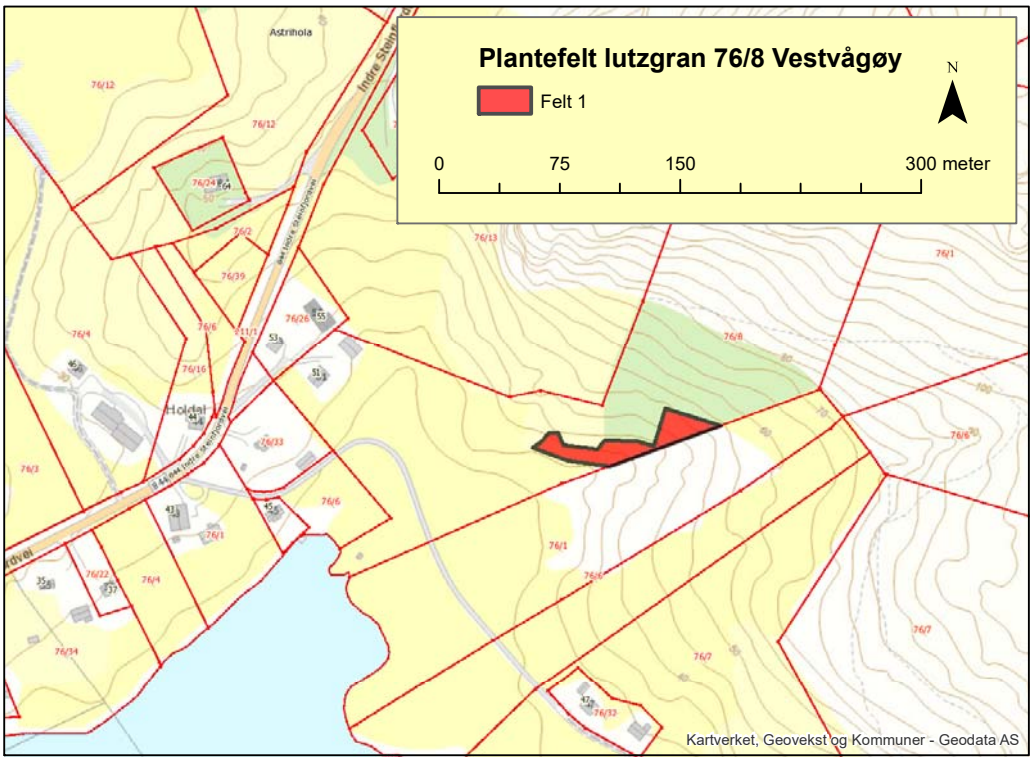
Christian Brun-Jenssen (e.f.)
seksjonsleder

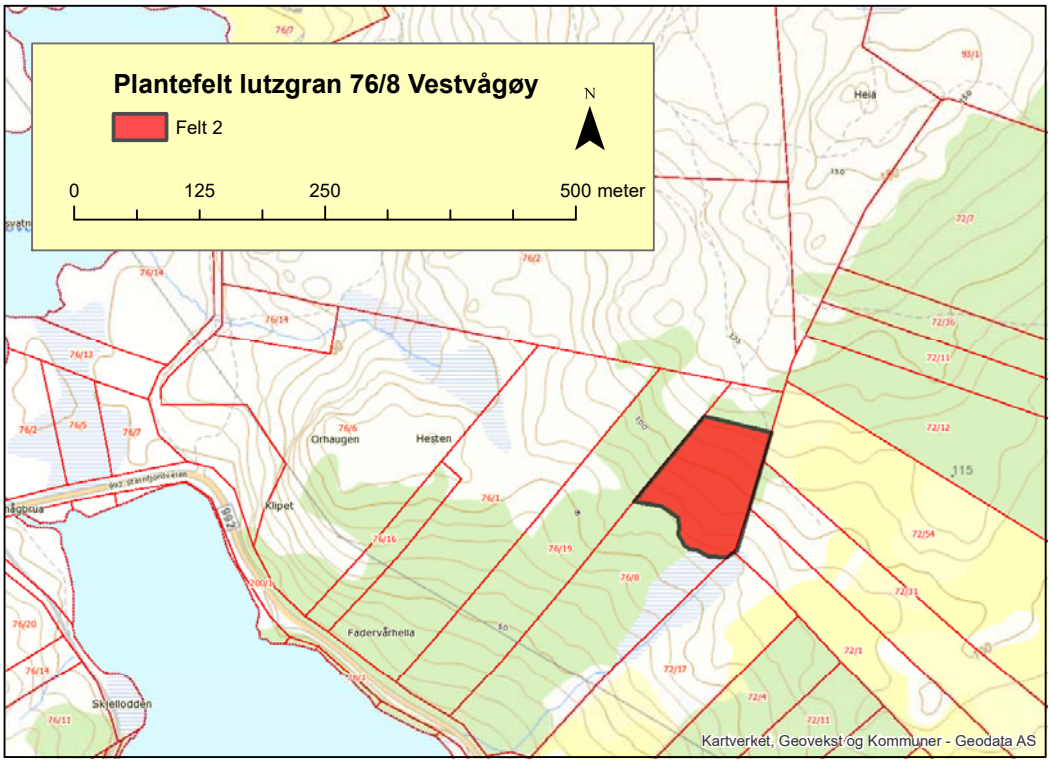
Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Sortland kommune	Postboks 117	8401	Sortland
Vestvågøy kommune	Postboks 203	8376	Leknes

Plantefelt lutzgran 76/8 Vestvågøy
Felt 1
N
0
75
150
300 meter
Astrihola
Holdal
Kartverket, Geovekst og Kommuner - Geodata AS

Plantefelt lutzgran 76/8 Vestvågøy
Felt 2
N
0
125
250
500 meter
Helå
Orhaugen
Hesten
Klipet
Fadervårhella
Skjellodden
Kartverket, Geovekst og Kommuner - Geodata AS